

Slovenská pošta vydáva poštovú známku „80. výročie SNP“

Bratislava, 28. augusta 2024

Slovenská pošta vydáva dnes 28. augusta 2024 poštovú známku „80. výročie SNP“ (známka č. 825). Motívom poštovej známky je pamätník Slovenského národného povstania nachádzajúci sa v Banskej Bystrici a nemecký tank z pamätníka Karpatsko-duklianskej operácie z múzea v prírode vo Vyšnom Komárniku.

Súčasne s poštovou známkou vydávame obálku prvého dňa s pečaťou FDC s dátumom 28. augusta 2024 a domicilom mesta Banská Bystrica. Motívom prílače FDC je pamätník SNP v Nemeckej. Motívom FDC pečiatky je detail obrneného vlaku Štefánik. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je akad. mal. Peter Augustovič.

Poštová známka má špecifický symbol T2 50g. Označenie zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g vo vnútroštátnom styku. Poštová známka rozmerov 44,1 × 26,5 mm vrátane perforácie vychádza vo forme tlačového listu s 20 známkami. Znáмка vychádza na tlačovom liste spolu s poštovou známkou č. 826. Známkou vytlačila technikou ofsetu spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o., ktorá vytlačila aj FDC a to digitálnou tlačou.

Slovenské národné povstanie (SNP) patrí k dôležitým historickým udalostiam, ktoré sa zapísali nielen do dejín Slovenska, ale aj do dejín európskeho odboja proti nacizmu. V priebehu 29. augusta 1944 sa do Banskej Bystrice dostali správy, ktoré hovorili o prvých stretoch žilinskej posádky s nemeckými jednotkami. Vo večerných hodinách bolo na pokyn pplk. J. Goliana vyhlásené Slovenské národné povstanie prostredníctvom tajného kódového hesla „Začnite s vysťahovaním!“. V prvých dňoch boli niektoré vojenské posádky, najmä na západnom Slovensku, odzbrojené a nemohli sa do povstania zapojiť. Ďalšou veľkou stratou bolo odzbrojenie dvoch divízií na východnom Slovensku, ktoré mali tvoriť hlavnú časť povstaleckej armády. Aj napriek nepriaznivým udalostiam sa postupne do bojových operácií v priestore stredného Slovenska proti útočiacej nemeckej armáde zapojilo približne 60 tisíc vojakov, 15 tisíc partizánov a taktiež príslušníci 35 národov a národností z celého sveta. Velil im generál J. Golian. V októbri sa veliteľskej funkcii ujal plánovaný veliteľ povstania, divízny generál Rudolf Viest. Zmena velenia a štruktúry povstaleckého vojska však nedokázala zastaviť nemeckú armádu, ktorá začala generálnu ofenzívu. Banská Bystrica bola obsadená 27. októbra 1944, bojové operácie naďalej pokračovali v horách. Generál Viest pod váhou týchto udalostí vydal rozkaz na prechod na partizánsky spôsob boja.

SNP sa právom radí k jednému z najväčších protinacistických povstaní v Európe. Slovenský národ sa ním prihlásil k demokratickému odkazu Československa a zaradil sa k víťazným krajinám 2. svetovej vojny. Námetom známky je ikonická budova pamätníka Slovenského národného povstania postavená v roku 1969 podľa návrhu prof. Ing. arch. Dušana Kuzmu. Siluetu pamätníka dopĺňa tank PzKpfw. IV Ausf. J. z tankového útoku taran. Ten spolu s ruským tankom T-34, ktorý je ústredným motívom v sérii vydávanej známky k výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, tvorí súčasť expozície vojenskej techniky Národnej kultúrnej pamiatky Duklianske bojisko vo Vyšnom Komárniku.

Lukáš Volentier

Kontakt

Mgr. Martin Guzi

hovorca, Slovenská pošta, a.s. e: guzi.martin@slposta.sk w: www.posta.sk

Slovenská pošta vydáva poštovú známku „80. výročie Karpatsko-duklianskej operácie - Duklianske bojisko“

Slovenská pošta, a.s., vydáva dnes 28. augusta 2024 poštovú známku „80. výročie Karpatsko-duklianskej operácie - Duklianske bojisko“, so špecifickým symbolom T2 50g (známka č. 826). Motívom poštovej známky je pamätník Československej armády na Dukle spolu s ruským tankom z pamätníka Karpatsko-duklianskej operácie z múzea v prírode vo Vyšnom Komárniku.

Súčasne s poštovou známkou vydávame obálku prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 28. augusta 2024 a domicilom mesta obce Krajná Poľana. Motívom prílače FDC je pamätník na Dukle. Motívom FDC pečiatky je lietadlo z expozície múzea v Dukle. FDC vytlačila digitálnou tlačou spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je akad. mal. Peter Augustovič.

Poštová známka rozmerov 44,1 × 26,5 mm vrátane perforácie, vychádza vo forme tlačového listu s 20 známkami. Znáмка vychádza na tlačovom liste spolu s poštovou známkou č. 825. Známkou vytlačila technikou ofsetu spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Označenie T2 50g zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g vo vnútroštátnom styku.

Karpatsko-duklianska operácia, trvajúca od 8. septembra do 27. októbra 1944, bola historicky najväčšou vojenskou operáciou, ktorá sa odohrala na území Slovenska a zároveň aj jednou z najväčších horských bitiek II. svetovej vojny. Počas bojov v Duklianskom priesmyku, ktorých cieľom bolo spojiť postupujúce sovietske a československé vojská s povstaleckými silami v SNP, padlo alebo následkom zranení zahynulo približne 21 000 sovietskych a 1 500 československých vojakov. Významnú úlohu počas Karpatsko-duklianskej operácie zohrali práve československí vojaci, ktorí sa tak vlastným úsilím podieľali na oslobodení Československa.

Národná kultúrna pamiatka Duklianske bojisko vo Vyšnom Komárniku, čiastočne zasahujúca aj do katastra obce Nižný Komárnik, je súborom viacerých (ôsmich) pamiatkových objektov, ktoré hmotne, architektonicky, umelecky a situačne pripomínajú predmetnú vojenskú operáciu. Pamätník 1. čs. armádneho zboru v ZSSR predstavuje azda najznámejší symbol bojov na Dukle, pričom v ostatnom období prešiel viacerými pamiatkovými obnovami, spomedzi ktorých je potrebné zmieniť najmä jeho odideologizáciu. Tá je najväčšmi vnímateľná reštituovanou replikou pôvodnej sochy čs. vojaka od sochára J. A. Víteka odstránenou z pamätníka v 50. rokoch 20. storočia. Na pamätnom cintoríne pri ústrednom pamätníku 1. čs. armádneho zboru v ZSSR je pochovaných 565 čs. vojakov, ktorí počas bojov v Duklianskom priesmyku položili svoje životy za slobodu vlasti, a ktorých mená sú vygravírované na jednotlivých náhrobníkoch.

Pamätník 1. čs. armádneho zboru v ZSSR spolu s príľahlým pamätným cintorínom, tak ako aj celý areál bojiska sú nielen významným pietnym miestom a symbolom moderných slovenských a českých dejín, ale tiež jednou z dominant hmotného kultúrneho dedičstva podduklianskeho regiónu (okres Svidník) a v neposlednom rade aj dôležitým mementom hrôz II. svetovej vojny a boja za slobodu.

Mgr. Matej Tatarka

Kontakt

Mgr. Martin Guzi

hovorca, Slovenská pošta, a.s. e: guzi.martin@slposta.sk w: www.posta.sk